

Rutherford és Bohr atommodellje

„... e jóképű, szivélyes szőke lord Nem más mint a brit Ernest Rutherford. Egy új-zélandi farmer volt az apja, S paraszti voltát le sem tagadhatja; Mikor "halkan" beszél, vagy "lágyan" énekel, Hangját a párnázott ajtó sem fogja fel, Hát még ha bosszantják, és bőszen haragra gerjed, Elképzelni se jó a súlyos dörgedelmet, Amelyet osztogat; s hogy ő a föld fia, E stílussal nem sikerül titkolnia.” (Gamow: A fizika története)

Ismertesse a Rutherford-féle atommodell legfontosabb sajátosságait, megalkotásának körülményeit! Milyen szempontból jelentett a modell újdonságot az addigi elképzelésekhez képest? Miért nem lehet a Rutherford-modell szerinti atom stabil? Hogyan fejlesztette tovább Niels Bohr Rutherford modelljét? Milyen alapvető elméleti megfontolásokkal és tapasztalatokkal van összhangban Bohr atommodellje?

(2007. október)

Megoldás:

1. Rutherford és Bohr atommodellje

A Rutherford-modell leírása:

6 pont

A pozitív töltésű atommag körül elektronok keringenek, melyeket a Coulomb-vonzás tart körpályán. Az atom semleges.

A pályák sugara határozza meg az elektronok energiáját.

2 pont

(Amennyiben ez a megállapítás a dolgozatban később szerepel pl. a Bohr-modell kapcsán, az érte járó két pont itt megadható!)

A felfedezés körülményeinek leírása:

2 pont

Rutherford alfa-részecskékkel bombázott ezüstfűst lemezt, s a részecskék eltérüléséből következtetett az atommag léteire.

A modell hibája:

2 pont

Mivel azt elektronok mozognak, az atomnak a klasszikus fizika törvényei szerint sugározni kellene. (Részletes magyarázat nem szükséges)

A Bohr-modell mint a Rutherford-modell továbbfejlesztése:

3 pont

Az elektronok csak meghatározott sugarú pályákon keringhetnek, a pályákhoz diszkrét energiaszintek tartoznak, az atom az elektronok pályaugrása során nyel el és bocsát ki energiát.

Elméleti háttér, gyakorlati tapasztalatok:

2+1 pont

Az elnyelt és kibocsátott fény frekvenciája Planck fotonelmélete alapján értelmezhető. Pl. vonalas szinkép.

Összesen

18 pont